

Maja Novak

No more moves

Bila je najgrša stolpnica v mestu; in pravim, bila je, ker je padla tiste zime, ko so škornji, koraki, stopinje, podplati zmleli hrustljivo skorjo zmrzlega snega v neokusno sivo brozgo in je ta preplavila ulice od vznožja grajskega hriba do vrat katedrale. Vodeni močnik je ponoči vsakokrat znova zmrznil, znano pa je, da zahteva led zase več prostora kot tekočina iste teže, zato je ledeni oklep vsako noč tesneje stiskal temelje Parvenidesovega nebotačnika; v črnem marmorju, pedantno zglajenem, na koncu še z žametno krpo, da se ga ne bi moglo nič oprijeti, so se pojavile zanemarljivo tanke razpoke, s hitrostjo puškinega strela so se povzpele do posrebranih oken sedemindvajsetega nadstropja, v katerih je odsevalo žolto nebo, in okna so bila tam precej večja od tistih v pritličju, ker so si arhitekti v uradno predpisanem optimizmu tako predstavljali, da bodo izza risalnih desk izničili delovanje perspektive. Led je še objemal in davil, na koncu je popustil železobeton, ne led, in stavba se je sesedla v umazan kupček grušča. V primerjavi z njeno prejšnjo arogantno vrtoglavostjo je bil prav patetično majhen. Ampak to se je zgodilo šele po smrti Guillauma Parvenidesa (natančneje povedano po tistem, ko so ga odnesli), zato pomeni strmoglavljenje Parvenidesove stolpnice konec Petrove zgodbe, ne začetka; Peter pa je bil pogrošen tat in bi v svoji preproščini verjetno cenil, ko bi dejstva o njem navedli v približno pravem vrstnem redu. Tu so.

Peter je s štirimi disketami, ki jih ne bi smel imeti v žepu, bežal po hodniku; v tilnik mu je vrtalo cviljenje alarma. "Ne sme se sm not," je rekla siva snažilka pred vrati, opetimi z zelenim usnjem. "Gaspud Parvenides je reku da ne sme nobeden not k nemu. Tazadnih sedem let ni šu še nobeden kelele not ka nemu. Poslušte vi, a ste me slišu?" je kraljevsko zacepetala, ampak Peter je v svojem razburjenju kajpak ni. Vrata so zvonko klofnila ob podboje, je že bil na oni strani, se z ledji in dlanmi

naslanjal nanje, z brado na prsih raztrgano lovil sapo in smrkal, da bi mrtve splašil iz njihovih grobov.

Človek v sobi se ni zmenil zanj, niti toliko, da bi ga vrgel ven.

Petru se je sprva zazdelo, da ima pred sabo kup nagnitih cunj, ampak kup nagnitih cunj bi se nedvomno živahneje vedel. Guillaume Parvenides je bil sédel za računalnik – ubožnega macintoshevega classica, katerega smetanovo belo ohišje je že zdavnaj porumenelo od tobačnega dima – kot da je pika na koncu vseh stavkov sveta; in nemarnost njegove zunanosti bi tisti, ki so ga poznali pred Petrom, pripisali le njegovemu pregovornemu nagnjenju do mrtvorojenih barvnih odtenkov. Tistega dne so prevladovali rjasto rdeči, prašno škrlatni, gorčični in močvirsko rjavi, tkanina, ki je v ovenelih gubah bingljala s Parvenidesovih strahospoštovanje zbudajočih širokih ramen, pa je bila večinoma oguljen rebrast žamet. Ali vsaj: tako je bil opravljen tisti sorazmerno majhni del Guilleama Parvenidesa, kolikor ga je bilo mogoče videti izza visokega naslanjala, in kromirane noge vrtljivega pisalniškega stola – če je bil seveda res vrtljiv, kajti Peter ni ne takrat ne kdaj kasneje doživel, da bi se zares zasukal. Parvenidesa je vedno gledal le v hrbet, vse do zadnjega. Tokrat, prvič, se je Peter po prstih plazil proti njemu (in bolj ko se je ogledoval naokrog, tesneje mu je bilo pri srcu), smukal se je potuhnjeno kot kuna na lovu, pa se ni zganila nobena mišica na magnatovem čokatem tilniku pod okroglo plešo, nobena rumenkasta kocina na njegovem stolpastem grčavem vratu se ni naježila, sploh nič, kar bi kazalo, da je Parvenides zaznal Petrov eksplozivni pristanek v svojem svetišču; samo dlani, edini živi pokrajini na plesnivem globusu njegovega telesa, sta neprizadeto nadaljevali s početjem, s katerim sta si bili dajali opravka že prej.

Petru se je zazdelo, da bi bilo pametno kaj ziniti. Od malega je bil lepo vzgojen lopov in s spretno ter lahkotno konverzacijo se je izmazal že iz marsikaterega ofsajda.

Tipal je za besedami. Seveda odkrival same oslarije; in zasovražil Parvenidesa, tako kot radi zasovražimo ljudi, ki bi se jim hoteli neizbrisno vrezati v spomin, pa nam v njihovi navzočnosti iz same zadrege ne pride na pamet nič omembe vrednega. Končno je bleknil tisto najočitnejšo možno neumnost: "Lepo vreme, danes." Lepo vreme, pravi, pomislite, stoje sredi odmevajoče ogromne dvorane, črno prebeljene, popolnoma zatemnjene, z neskobljanimi deskami, pribitimi čez okna, da ne bi mogel vanjo prodreti niti žarek vremena (ampak to ni bilo tisto najbolj čudno v njej). "Ja," je hladno, brez barve in zvena rekel Guillaume Parvenides.

Njegov "ja" upravičuje obstoj te zgodbe.

V resnici sploh ni bil hladen "ja". Ni bil neusmiljen "ja" niti nepotrpežljiv "ja"; ni bil soznačnica izraza "utihni že vendar," ni bil tak, kot ga namenimo neznanemu pijančku, ki nam v bifeju ob jutranji kavici vise na komolcu razlaga, da je pred dvema urama izumil časovni stroj. (Ko se bo nekega jutra to nekomu res posrečilo, bo prav zaradi takih individuumov bridko razočaran nad hladnim sprejemom v najbližjem bifeju, zasukal se bo na peti, se vrnil domov in vse skupaj zabrisal v peč.) Parvenidesov "ja" tudi ni bil naveličan ali utrujen "ja", seveda pa tudi ni pomenil zanimanja, naklo-

njenosti ali, bog ne daj, pritrjevanja. Bil je "ja" brez vsebine in pomena. Bil je naključno vržen pod kolesa Petrovega čvekanja, kot so bile na Parvenidesa naključno nametane njegove obleke, barve zrelega mahu in gob, in kot je bil, če smo odkriti, naključno v svet pahljen sam Guillame Parvenides: človek, o katerem še tega ne bi mogli trditi, da mu je bilo vseeno – kajti pojem "biti ti vseeno" vsemu navkljub temelji na nekakšnem stališču do zadeve, do kateri ti je vseeno – če ti je denimo vseeno, ali je lepo vreme ali ne, to vsaj pove, da te vreme ne moti – izjemnost in veličina Guillama Parvenidesa pa sta bili prav v tem, da do ničesar ni imel niti trohice stališča, še neopredeljenega ne.

Vse to je razbral Peter v enem samem "ja" in začutil je, da mu je postal možakar simpatičen, le tega si še ni znal pojasniti, zakaj mu ni raje zoprn.

Kdo ve, ali je bilo krivo Petru dobro znano dejstvo, da so v tistem trenutku vsi varnostniki in oddelčni vodje podjetja Parvenides d. o. o. po kleteh, podstrešjih in stopniščih (skratka povesod, razen v šefovi pisarni, katere praga že sedem let nihče ni prestopil) iskali barabo, ki je spizdila štiri diskete s strogo zaupnimi podatki, ali preprosta, s skritimi motivi nepodložena radovednost, kako tako utelešenje ravnodušnosti, kakršno mu je kazalo hrbet, sploh deluje: ampak Peter je sklenil, da bo kar še nekaj časa poviseval v Parvenidesovi družbi. Stopil je bliže, da bi ugotovil, kaj delajo njegove dlani; in videl je, da sta zabuhli, prepreženi z nabrekli zelenimi in škrlatnimi žilami, hkrati pa krepki in gibčni: popadljivi živalci z lastno voljo in življenjsko slo.

Guillame Parvenides je s kupa ob svoji levici jemal diskete in jih vtikal v za to namenjeno režo desno spodaj na macintoshovem classicu. (Prav tako ob levici se je v lončenem pepelniku nenehno smodila debela cigara, ampak Peter svojega novega znanca nikoli ni videl kaditi. Ne jesti. Ne piti. Niti ni nikoli vstal s stola, da bi šel scat. Niti ... ampak zdaj že prehitavamo.) Diskete so bile očitno formatirane na nekem drugem macintoshu. (Predstavnikom te pasme se rado dogaja, da ne prepoznajo diske-te, ki bi jo razdevičil njihov lastni brat, in sistemski inženirji ob vprašanju, zakaj je tako, bodisi skomignejo z rameni bodisi omenjajo metafizične kategorije.) Ker so bile torej diskete formatirane drugače, je Parvenidesov mac samovšečno izjavil, da, kar se njega tiče, sploh niso formatirane. "Ali želite formatirati to disketo?" je v lepem čitljivem garamondu macov zaslon pobaral Parvenidesa. Parvenides je, ne da bi okleval, klofnil po tipki "enter", to pa v računalniščini tega sveta kajpak pomeni "yes". "Formatiranje bo zbrisalo vse morebitne podatke na tej disketi," je mac zbrano obvestil Parvenidesa.

Hitri roki nepremičnega moža sta za trenutek hipnotizirani obledeli nad tipkovnico. Težko je kaj takega zanesljivo trditi o človeku, ki mu zreš zgolj v hrbet, vendar se je Petru zazdelo, da se pripravlja na posebno preskušnjo moškosti; in zdelo se mu je, da njegove dlani iz ploskve pod sabo vpijajo energijo ter magično moč – da se bodo okoli njih zdaj zdaj začeli spreletavati modri bliski, podobno kot okoli čarobnih mečev fantazijskih junakov v drugorazrednih japonskih risankah. Popolnoma nesmi-selno je govoriti o izrazu na licu človeka, ki ga nikoli nisi videl v lice niti na tem ne bi bilo nobenega izraza, celo ko bi ga; ampak čisto zares se je zdelo, da Parvenidesov

obraz (tako kot je njegov ščetinasti vrat zagotovo) izžareva srečo in onstransko blaženost; desna dlan je komaj opazno trznila, kot plah, a predrzen glodalec se je splazila k miški in: "Erase," je Guillaume Parvenides velel računalniku ter z levico segel po novi disketi.

Tako je kake pol ure praznil eno za drugo; medtem je alarm, ki je podil Petra po hodnikih, poginil od zgaranosti, nekje je zadonela na ksilofonu odigrana Poslednja rumba Michela Jarra, ki je nameščencem podjetja Parvenides d. o. o. namesto sirene oznanjala, da je konec druge od treh dnevno dovoljenih & zapovedanih čikpavz, in zavladala je grobna tišina. Parvenides se je ... zdrzil, bi rekli o človeku drugačne vrste, s hrbtiščem dlani je pometel diskete na grobo zrnata cementna tla, debelo nastlana s slamo (ampak tudi to ni bilo tisto najnenavadnejše v sobi); neučakano, ko bi bil zmožen biti neučakan; kot da bi se nenadoma ovedel in samega sebe zalotil pri otročje abotni pregrehi. Med prsti je obdržal le eno disketo. To je parkiral v maca in ji začel spreminjati imena. (Macintosheve diskete morajo imeti ime, če želite, da jih bo računalnik jemal količkaj resno.) "Živa," je vtikal Parvenides v okence pod ikono diskete na desktopu, predvideno za ime. Nato: "Mija." "Čeča." Čeča je takoj zatem postala Živa, to je spet prekrstil v Mijo, pa znova v Čečo. Vedno hitreje je šlo, utripanje na zaslonu je komaj dohajalo kljuvanje po tipkovnici, Živa, Mija, Čeča, Živa, Mija, Čeča, živamijačeča, živamijačečaživamijačečaživamijačeča ... Peter je očarano strmел v Parvenidesove prste. Gibali so se kot ščurki. (Ali je treba posebej razlagati, kako se gibljejo ščurki? – Najbrž res; iz režije mi sporočajo, da smo v dvajsetem stoletju.) Ščurek sam po sebi ni velika žival. Ampak kadar se odloči, da bo zašibal – in za to ne potrebuje veliko spodbude – odlepi zadek od tal, se kot hidroglicer privzdigne na nožicah, potem pa ni več mogoče razločiti podrobnosti; in ko kot nekakšna miniaturna črna luknja s hitrostjo optične prevare bezlja po svojem izbranem koščku vesolja, je videti dovolj ogromen, da se mu spleča umakniti s poti. Tak vtis so dajali Parvenidesovi prsti; ampak tudi to ni bilo tisto najstrašnejše.

"Oprostite," je Peter vprašal Parvenidesa, "kaj pa pravzaprav počnete," in se ni nadejal odgovora.

"Preimenujem disketo," je s komaj zaznavnim faznim zamikom rekel Parvenides, brez odmeva.

"Sem opazil," je bil potrpežljiv Peter. "Ampak čemu? In zakaj vedno z istimi imeni? Kaj pomenijo Živa in Mija in Čeča?"

"To," je s slovesnostjo cerkvenega dostojanstvenika (ti so živ dokaz, da ni treba imeti stališča do stvari zato, da bi lahko slovesno govorili o njej) odvrnil Parvenides, "so imena mojih bivših žena."

Peter je molčal. Kdo ne bi?

Parvenides se je, bi lahko rekli o človeku s stališči, ogrel za pogovor.

"Tako preprosto, vidite?" je pojasnjeval z mrtvaškim glasom. "Tako kot v življenju. Izberem Živo. Zbrišem Živo, vzamem Mijo. Naveličam se Mije, odločim se za Čečo. Tudi Čeča mi ne ustreza več. Zato se vrnem k Živi. Ampak Živa je bila zame

preživa. Nič hudega. Selektiram njeno ime, ga odstranim s tipko "delete" ali pa prek njega preprosto vpišem novega. Mijinega. Ampak Mija ni bila nikoli zares moja, razumete? Na srečo je tu moj zvesti mac: z miško in tipkovnico jo nadomestim s Čečo. Sama ljuba vulgarnost in zdrava kmečka pogoltnost, kot že ime pove. Torej select in delete in type spet pričaram Živo. Tako preprosto, kakor hitro sedete za računalnik."

"Ja," je pokimal Peter, nekoliko omotičen. "Kaj pa je tisto, kar ste delali prej?"

"Prej," je mirno rekel Guillame Parvenides, "sem pa formatiral diskete."

"To že vem, ampak v čem je štos?"

"V brisanju podatkov, seveda," je z nespremenjenim tonom, ne tiše ne glasneje, dejal Parvenides. *"Formatiranje bo izbrisalo vse morebitne podatke na tej disketi.* Torej jih smeš, celo moraš, po vsakem formatiranju vnašati znova. Začeti smeš z ničle. Neobremenjen. Brez upanja na uspeh in brez strahu pred porazom. Z izzivi se je najlaže soočati, dokler si na tleh; ko se povzpneš više, si ne moreš privoščiti, da ti ne bi bilo nič več mar; bojiš se spodrsljajev; ampak če vendarle padeš ... zdrsrneš nazaj na izhodišče ... ti malone odleže. Kakor hitro so na disketi kakršnikoli podatki, imaš zvezane roke. Nič več nisi svoboden. Predpišejo ti življenje, kot da bi ga dobil na recept. To je naporno. Lahko je celo nevarno. Ko pa disketo na novo formatiraš in jo s tem dobesedno izprazniš ... " - z dlanjo je zamahnil proti ekranu - "samo takrat človek lahko sproščeno zaduha."

Peter je pozorno motril Parvenidesova ramena, vendar ni kazalo, da bi tam kaj dihalo. "Kar ste povedali, je logično, pa še vseč mi je," je ponižno pripomnil; "ampak če se pri formatiranju tako dobro počutite, zakaj ste prenehali?"

Parvenides je privihal obrv (vsaj Petru, ki ni videl njegovih obrvi, se je zdelo, da bi jo moral) in morda je ni (to bi se Petru tudi zdelo povsem verjetno).

"Ker je konec odmora, jasno," je izjavil s svojim enoličnim glasom.

"Konec odmora?"

"Seveda. Mar niste slišali Poslednje rumbe? Zdaj je na vrsti delo. Veliko ur na dan je treba delati, če želite veljati za odgovornega človeka. Trudim se, da bi bil odgovoren človek. Nihče mi ne more očitati, da se izmikam obveznostim. Tisto prej, s formatiranjem, je bila zgolj zabava; sprostitev."

Peter si je s prsti mel kožo nad očmi. "Da vidimo, ali sem prav razumel," je previdno spregovoril. "Tisto prej je bilo namenjeno vašemu duševnemu blagru, tole pa je resno delo. Menjanje žená. Opredelitev žená. Spoznavanje žená. V biblijskem smislu in drugače. Delo. Ja, bi se kar strinjal, da je razmerje s tako babnico, kakršne so tako ali tako vse, nečloveško garanje."

Sledil je opazno daljši fazni zamik.

"Jaz," je svečano rekel Guillame Parvenides, "sem iz takih razmerij izstopil."

Ustrašil se jih je in pobegnil pred njimi, je, leže v kopalni kadi, pomislil Peter. Ob tem se ponujata dve zanimivi ugotovitvi.

Prvič, peneča kopal je bila nujnost po obisku v Parvenidesovem brlogu, kjer so med steljo na tleh švigali morski prašički in spuščali bobke med slamnate bilke (in kaj, če morda sploh niso bili morski prašički, ampak miši ali celo podgane? Oposumi? Rosomahi? Kaj, če tisto, kar je frfotalo po somraku, niso bile le orjaške večče?); kjer so starodavne pajčevine, blede kot grajske prikazni, premostile vse kote, da je bil nekoč neoporečno ostrorobi strop obokan kot gotska kapela. Pajčevine so zavojevale vso sobo, z lepljivimi zavesami so zatemnile zaslone vseh drugih računalnikov v njej – in bilo jih je brez števila, grmadili so se drug ob drugem in drug na drugem, Parvenides je spričo perspektive pomanjšan v piko sedel na koncu kanjona, ki je vodil k njemu kakor skalna tesen v mesto Petra, in brezoblični beli zidaki kanjona so bili v pajčevine zabubljeni računalniki. Bili so IBM, bili so hewlett packardi, bili so nexti, bili so next generation nexti, bili so sofisticirani laptopi in notebooki, bili so taka aristokratska družčina, da bi moral Parvenidesov classic kot reven sorodnik zardevati od sramu. Peter ni mogel verjeti lastnim očem, še v sanjah si ni mogel predstavljati, zakaj Parvenides ob tolikšnem elektronskem razkošju zapravlja čas z najobičajnejšim macom. Kljub gnusu, ki so mu ga vzbujale pajčevine, je z golim laktom odstrl ekran enega najčednejših pagemakerjev, kar jih je kdaj videl –

– takrat je odkril igro. O tem kasneje.

Drugič, Petrova diagnoza Parvenidesovih vzrokov za nepreklicen umik v čudaško pisarno v osrčju sicer brezhibno hi-tech stolpnice je bila osupljivo točna, preprosto zato, ker jo je postavil na temelju svojega skromnega védenja o lastnem značaju. Vse življenje je Petra hromila strahopetnost posebno zoprne vrste. Kar se da nazorno povedano: postal je tat, ker ni premogel dovolj jaje za kakršenkoli dostojnejši poklic. Bal se je ljudi; bal se je neuspeha, še poprečnosti ga je bilo strah; bal se je, da bi ga ljudje obveščali o tem, da je neuspešen (ali vsaj/celo poprečen), bal se je njihove graje in zlasti ga je davila skrb, da bi utegnila graja treščiti vanj prav takrat, ko bi jo po logiki stvari smel najmanj pričakovati. Zato psihično kratko in malo ni zmozel dolgo zdržati pri nobenem poslu, kar jih je bil preskusil; prej ali slej so odpovedali celo apavrini. Pri kraji in zločinu nasploh pa je neuspeh in grajo treba že vnaprej vzeti v zakup, kazenski zakon te prijazno podučí, kako huda bosta; in spričo take gotovosti se potem zdita manj strašna.

Parvenides in Peter sta bila torej, ne da bi se zavedala, sorodni duši, bila sta si, pesniško rečeno, kot oče in sin. To je bil eden od vzrokov, zakaj je Peter sklenil, da se bo še vrnil v Parvenidesovo ultima thule.

Drugi, bolj očiten, je bila računalniška igrca.

Zaradi nje se je bil pripravljen ponovno podati v luknjo, ki ga je navdajala z

odporom in grozo, pa ne le zaradi teme in slame na tleh in tistega, kar je med njo škrebtljajoče lovilo lasten rep, in tistega, kar je prhutalo pod pajčevinasto visoko gotiko, in fosforescentnih mrež na računalnikih, ki so te zgrabile lepko kot cipa, kakor hitro si iztegnil roko; nič od tega ni bilo tisto najhujše.

Najhujši je bil smrad.

Peter je nekoč imel mačka, ki je scal povsod, kjer je našel kvadratni centimeter položnega terena, zato je dobro poznal ta sladkobni vonj; ampak nikomur, ki ni felinofil, ga ni mogoče dovolj nazorno opisati.

Lahko bi sicer rekli, da je smrdelo po truplih, ampak to bi bilo, oprostite, res preveč patetično.

Guillame Parvenides seveda ni imel mačka. (Imel je miško.) (Dajal je vtis človeka, ki bi imel psa. Če sploh kaj. Najbrž drugo.) Zato Peter ni niti slutil, kaj je tisto, kar smrdi. Ni hotel vedeti. Hotel je računalniško igrico. Hotel jo je prenesti na disketo in jo po žafranasti ceni prodati naročniku, za katerega je bil pljunil tiste štiri diskete.

In čisto podzavestno jo je hotel tudi zase.

* * *

Imenovala se je status quo.

Računalniška grafika je bila izpeljana "au réserve" – se pravi, ozadje je bilo bogato poslikano in je kot porcelanska glazura žarelo v tisočerihih dih jemajočih barvah, takih z imeni in takih brez njih; bilo je milijonkrat razkošnejše od pavjega repa, morda kvečjemu tako, kakršno je bilo perje ptiča feniksa, dokler ga je bilo mogoče razločiti izza nezemskih zubljev; osrednji lik v žarišču ekrana – stanovanjska hiša – pa je bil bel in prazen, porisan zgolj z nekaj shematičnimi črno-belimi figurami.

Predstavljale so srečno družino, očeta, mater, hčerko, sina, svetega duha. Oče je bral, mati je pletla in otroka sta trpinčila domačo žival.

Vse je bilo tridimenzionalno, toda čeprav so se različne ravni v prostoru prekrivale in zastirale druga drugo, je bila vsaka od njih, tudi najnižja in najbolj oddaljena, tako jasno vidna, kot da je vsa računalnikova pozornost uperjena zgolj vanjo.

Cilj igre je bilo vzdrževati status quo srečne družine.

Zato je bilo igro mogoče igrati samo na pagemakerju, ker za izpolnjevanje te naloge tipkovnica kljub funkcijskim tipkam in kompleksnim ukazom ne bi zadostovala; nujne so bile še dopolnilne funkcije visoko razvitega pagemakerja.

Na živopisnem ozadju se je dogajalo vse mogoče; v sredini, v skicirani stanovanjski hiši se ni smelo zgoditi prav nič. Zunaj so z bivolovo mastjo natrti vojščaki na konjih z grivami, spletenimi v kite, z bazukami in polavtomatskimi strojnicami osvajali travnate stepe; eksplozije slepeče belih sfer so spreminjale cele otoke v steklo. Plešasti moški v ženskih oblačilih in visokih petah so sežigali device v viteških oklepih. Tri

orehove lupine je premetavalo po brzičastem potoku in obviselo so na skali iz obsidiana, prepreženega z zlatimi žilami, ki je niso iskale. Šlezijski tkalci so iz krvi, ki jim je mezela izza nohtov, tkali škrlatne zastave; galeb z mesarskim kljunom, izvaljen na Avstrijskem, se je posral na njihovo sredo, da je nastala okrogla bela packa, transilvanski rudarji s konicastimi podočniki so posrkali kri, da so bile zastave videti, kot da bi jih prestrelili s topom. Tankovske gosence so pod sabo mlele kaligrafske rokopise s platnicami iz zelenega damasta, bogovi so na ostroge črnih in smaragdnh petelinov natikali križe in polmesece z nabrušenimi robovi ter jih metali v sredo arene, kjer so drug drugemu razparali prsi. Opolzko so se hehljali in ploskali po riti hčer škrbastega Japonca, ki jim je s klečeplazno ponižnostjo prinašal ambrozijo nesmrtnosti in pobiral stave. Druidski svečeniki so podstavljali bombe pod jeklene katedrale. Vse to je po sečilih, oprostite, po občilih, kot se po novem menda reče sredstvom javnega obveščanja, curljalo v malo črno-belo hišo, kjer naj bi vsaj na sedmih različnih ravneh vplivalo na njene otroško začrtane stanovalce in na razmerja med njimi, vendar se to ni smelo zgoditi. Z zapletenimi manevri je bilo treba preprečiti, da bi katerakoli hkratnih kataklizem iz ozadja v hiši pustila kakršnokoli sled. Nič ni smelo zmotiti izpraznjene, od znotraj izpraskane spokojnosti beročega očeta, pletoče matere in vivisekcično razporeženih otrok. Vsak uspešen dotik na tipkovnici je prinesel točko, ki je pomenila minuto statusa quo. Bila je težka igra. Peter je domneval, da ne bi zbral niti ure, preden bi se status quo nepopravljivo porušil pod njegovimi prsti – ko bi sploh lahko poskusil igrati; vendar tega ni mogel, ker je igra tako kot vse drugo v Parvenidesovi pisarni ubogala povsem samosvojo logiko. Sicer res ni šlo za demonstracijski posnetek, vendar se je kljub temu odvijala pred njegovimi očmi, ne da bi kdo tolkel po računalniku.

"Kako to?" je Peter pobaral Parvenidesa med drugim obiskom v ultima thule.

"Programiral sem jo tako, da se sama igra," je samozadovoljno – ali skoraj – rekel Parvenides.

"Ker nimate časa, da bi ga metali stran za banalno računalniško igro?"

"Uh-huh," je pritrdil Parvenides in formatiral nekaj nič hudega slutečih disket.

Peter je zamežikal. "Kako pa boste vedeli, ko je bo konec?"

"Živa," so rekli ščurki na classicovi tipkovnici. "Ne more je biti konec," je trmasto, ali skoraj, rekel Parvenides. "Tako sem jo programiral, da je ne more biti nikoli konec."

"Ampak če bi je bilo vseeno konec," je vztrajal Peter, ki statusa quo seveda ni mogel pretihotapiti na svojo disketo, dokler je trajal, "po čem bi to spoznali?"

Fazni zamik. "No more moves," je počasi spregovoril Parvenides.

"No more moves?"

Parvenides je postal skoraj nepotrpežljiv. "No more moves, kaj pa drugega? Kadarkoli je konec katerekoli računalniške igre, vas vsak olikan računalnik obvesti, da nimate na voljo nobene poteze več, no more moves."

"A tako," je rekel Peter, ki se mu je posvetilo, da bo moral sam poseči v igro, če naj jo ustavi in nato ukrade.

"Ne morete je ustaviti," je rekel Parvenides, kot da bi prebral Petrove misli.

"Tako sem jo programiral. Medtem ko se ubadam z resnim delom – Čeča – se sama vrti in – Mija – kopiči točke. Pravzaprav minute, Živa. Zdaj imam že sedeminpetdeset let."

* * *

Po zaslugi Parvenidesovega genialnega programiranja Petru ne takrat ne med tremi nadaljnjimi obiski ni uspelo položiti tac na status quo.

Medtem ga je domov poklical histerično vreščec naročnik.

"Poslušaj, podlasica mala!" je pljunil v slušalko. "Se zajebavaš z nami ali kaj? Bi rad, da te fantje iz organizacije nagačijo s svincom? Kakšnega hudiča si mi privlekel?"

"Kar ste mi naročili," je rekel Peter z zadrgnjenim grlom. "Štiri diskete iz projektivnega oddelka Parvenidesovega podjetja."

"Ni mogoče? In kaj si počel z njimi, gnida pokvečena – sedel na njih?"

"Sedel na njih? – menda da ne ... Mar hočete reči, da so ... defektne?"

"Ti si defekten, pizda!" je zahroplo iz slušalke. Peter se je preplašeno zdrznil. "Poslušaj, mali, ne podcenjuj organizacije. Ko se boš nekega jutra zbudil mrtev, boš morda spremenil mnenje o njej. Do takrat pa te svarim ..."

"Pa kaj zaboga je narobe z disketami?" je proseče zašepetal Peter.

"Ni jih, to je tisto, kar je narobe z njimi, mona zalizana!" je ustrelilo iz aparata.

"Kako – jih ni? Mar vam jih nisem lastnoročno potisnil v roke?"

"Ja, in jaz sem jih potisnil v računalnik," je zagodel telefon. "In potem se je začel cel cirkus. Misliš, uš ušiva, da te plačujemo zato, da nam nosiš diskete z virusom?"

"Z virusom?"

"Z virusom."

"Ne morejo imeti virusa," je razločno spregovoril Peter. Bilo je nekaj življenjskega pomena, da onega na drugi strani telefona, v nekem prostaško bahavem obmejnem hotelu, posveti v osnove računalništva. "Ne morejo, šef. Macintoshëve so. Mac vsakokrat, ko jih vtakneš vanj, samodejno preveri, ali so okužene. Vsakokrat. Še ko bi hotel, mu tega ne bi mogel preprečiti, jasno? Zato ne morejo imeti virusa, kaj pa je sicer narobe z njimi, res ne ..."

"Ne morejo imeti virusa, a?" je posmehljivo rekel telefon. "Zakaj pa jih potem računalnik ne najde?"

"Kako?"

"Ne najde jih, ljubček," je maziljeno zapredla slušalka. "Ne najde jih, čeprav tičijo v njegovi lastni riti, kapiraš?"

"Samo trenutek," je dahnil Peter in zdelo se mu je, da pada nekam globoko, tja, kjer ni stopnic in ne lestev.

"Pripravljaš izgovor, škifeca? Pazi, da bo dober ..."

"Moment," je kar je le mogel poslovno rekel Peter. "Kakšne so že videti te vražje reči?"

"Kakšne? Ti to vprašaš mene? Diskete pač. High density macintosheve diskete, z jebeno sličico jabolčka okrašene ..."

"Kakšne barve?" je skoraj zacepetal Peter. "Kakšne kaj? Od kdaj, porce puttana, je pa to važno? Dobro, dobro, če ti bo to rešilo kožo ... (Zoprni smeh.) "Bele so. Rumene, če smo natančni, kot da bi kakšna mona ugašala čike na njih."

"O sranje," je rekel Peter.

"Ne da? Boš zdaj blagoslovil pojasniti, srček?" (Še malo hehljanja.) "Imaš kakšne poslednje besede, preden te zacementiramo v temelje svetovnega trgovinskega centra?"

Peter je požrl slino. "To je torej," je razmeroma pogumno izdaval. "Napačne diskete sem vzel. Namesto tistih, ki sem jih ukradel v projektivnem oddelku, sem v Parvenidesovi pisarni zgrabil štiri *njegove*." (Na oni strani zlovešča tišina.) "Zato je pa seveda razumljivo, da jih računalnik ne more odpreti. Parvenides formatira že formatirane diskete, potem pa je vaš računalnik mnenja, da *niso* formatirane ... in bodisi reče, da bi jih rad formatiral, utegne pa se zgoditi tudi to, da izjavi: Can't open ..." Šlo mu je na jok.

"Can't open?" je nejeverno rekel krvoločni glas nekje ob meji.

"Can't open, ja ..." Tresel se je kot šiba na vodi.

"Ne!" je eksplodiralo. "Ne reče: can't open, porco d'indio! *Ta disketa ne obstaja*, to je tisto, kar pravi naš računalnik, ti baraba odpisana!"

"Saj to ni mogoče?" je zarjovel Peter. "Noben računalnik na svetu ne more reči, da disketa ne obstaja! Tega nimajo v programu! Kvečjemu rečejo: ne morem odpreti diskete, ali pa: ne najdem enote a, pri čemer z enoto a seveda misli disketo, ampak ... da *ne bi obstajala*?! Nikoli v življenju še nisem ..." (Utihne, zavedajoč se, da bržkone tudi ne bo, glede na to, kako malo življenja mu je še ostalo.)

Slušalka je nemo prasketala od zadrževane jeze.

"Caro mio," je nežno predlagal naročnikov bariton; "bi se morda izvolil priguncati sem in se na lastne oči prepričati, da nisem *jaz* tisti, ki tvezi neumnosti? Pa svetujem ti, da prideš v neprebojnem jopiču, če mojima postavnima prijateljema tule za mano tvoja faca ne bo blazno všeč."

Peter se je vzravnal. Zdaj je šlo za večje stvari, kot je kazenski zakon. "Prišel bom," je trdo prikimal. "In prinesel vam bom – brezplačno – nekaj, česar svet še ni videl, pa vam bo zagotovo všeč. Duše boste lahko kupovali s tem."

Samo še status quo ga je lahko rešil. Moral ga je iztrgati Parvenidesu, pa naj stane, kar hoče.

Splazil se je v ultima thule (Guillame Parvenides se ni zmenil zanj) in storil nekaj,

česar se nikoli ne počne: igro na pagemakerju je prekinil tako, da je izklopil kompletno mašino; izvlekel je kabel iz vtičnice. (Parvenides ni niti trznil.) Znova je pognal stroj ("Živamijačeča," je neprizadeto pisateljjeval Parvenides) in presnel, kar je hotel presneti. Z bobnajočim srcem jo je pobrisal domov.

Z disketo je nahranil lastnega maca in čakal. V ušesih mu je šumelo.

Ta disketa ne obstaja, je sporočil mac.

Peter je zavreščal. Brezglavo je oddivjal k prijatelju, ki je imel precej boljši računalnik.

Ta disketa ne obstaja, je rekel precej boljši računalnik.

Pešačil je šest kilometrov do bežnega znanca, ki je imel *sijajen* računalnik.

Ta disketa ne obstaja.

Požrl je ponos, ki mu ni dovoljeval hoditi v nekdanje klavirno propadle službe, in s solzami v očeh potrkal pri že skoraj pozabljenih sodelavcih, ki so se na pagemakerjih šli namizno založništvo.

"*Ta disketa ne obstaja?*" so zazijali s pogledi, pribitimi na zaslon. "Peter, nesrečnik, le kje si staknil to ... to stvar?"

Peter je čemel z glavo med kolena in se trudil, da bi dihal.

"Peter ... Peter?" so silili vanj. "Kaj je to, kar si prinesel? To ... to ni naravno, Peter. Kje si jo dobil?"

"Pri Parvenidesu," je izjecljal.

"Pri Parvenidesu, že prav, ampak v katerem oddelku?"

"V nobenem oddelku," je ihtel Peter. "V njegovi pisarni. Pri njem osebno ... "

Tišina.

Zbegano zaskrbljeni pogledi, ki krožijo nad njegovo sklonjeno glavo.

"Pri Parvenidesu osebno?"

"Ja ..."

"Pri *Guillamu* Parvenidesu?"

"Ja."

Prepadenost, vsaj na sedmih različnih ravneh.

"Peter ..." Nekdo mu je položil roko na rame. Nekdo drug je stopil po kozarec vode. "Peter ... *Guillame* Parvenides je umrl pred sedmimi leti."

* * *

Vrata so zvonko klofnila ob podboje, je že bil na oni strani, poblaznel je tekel po kanjonu pajčevinasto zasneženih računalnikov v mesto Petra, kjer je nepremično sedel *Guillame* Parvenides, formatiral diskete, jim spreminjal imena in se ni zmenil zanj.

Zgrabil ga je za rame in ga s stolom vred zasukal proti sebi.

Bruhal je na tla, nastlana s slamo.

Parvenidesove obleke so res gnile. Res jih je prekrivala plesen, rjasto rdeča,

prašno škrlatna, gorčična, močvirsko rjava. Njegovi roki sta se še vedno sprehajali k miški in nazaj, ker sta bili miši, napihnjeni, breji, gole kože, brez ene same dlake. Tisto, kar je brzelo po tipkovnici, so bili res ščurki. Da ne bi moglo biti nobenega dvoma o Parvenidesovem počutju, se je eden pravkar spuščal prek belega, posteklenelega, v notranjost lobanje obrnjenega očesnega zrkla. Parvenides se ni zmenil zanj. Tisto, kar je smrdelo, je bilo njegovo razkrajajoče se telo.

Peter je zatulil kot zver. Pritekli so varnostniki in oddelčni vodje in odnesli Parvenidesa tja, kjer ni ne računalnikov ne disket. Petra je pokosil rafal iz strojnice, ki jo je izpod sive halje privlekel pripadnik organizacije, preoblečen v snažilko. Z bežnim, pa skoraj hrepenječim pogledom je še zadnjikrat pobožal ekran pagemakerja, kjer je znova tekel status quo. Zaslou je zamežikal, potemnel in na njem so črke v lepem, čitljivem garamondu izpisale:

"No more moves."